

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 10PP/70/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123012686
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rudolf Bott
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2123012686.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudcom JUDr. Rudolfom Bottom v trestnej veci odsúdeného E. F., o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 02.10.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku a § 66 ods. 1 písm. a), b), § 66 ods. 2 Trestného zákona sa žiadosť odsúdeného: E. F., nar. XX.XX.XXXX v G. R., trvale bytom P. N. XXX/XXX, Y., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 08.11.2017 sp. zn. 1T/117/2017 a trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 12.01.2016 sp. zn. 1T/4/2016 v spojení s uznesením o neosvedčení sa v skúšobnej dobe Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 24.10.2018 sp. zn. 1T/4/2016
z a m i e t a .

odôvodnenie:

Dňa 28.08.2023 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh odsúdeného E. F. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v čase rozhodovania o jeho návrhu o podmiennečné prepustenie vykonáva v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 08.11.2017 sp. zn. 1T/117/2017 v trvaní 7 rokov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 12.01.2016 sp. zn. 1T/4/2016 v spojení s uznesením o neosvedčení sa v skúšobnej dobe Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 24.10.2018 sp. zn. 1T/4/2016 v trvaní 1 rok so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy a to hodnotenie odsúdeného riaditeľom ÚVTOS, žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, skrátene výpis klienta, aktuálny odpis RT odsúdeného, osobný spis odsúdeného, rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 08.11.2017 sp. zn. 1T/117/2017, trestný rozkaz Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 12.01.2016 sp. zn. 1T/4/2016 a uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 24.10.2018 sp. zn. 1T/4/2016 (o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody).

Z hodnotenia riaditeľa UVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody v predchádzajúcom ústave bolo na požadovanej úrovni, nevyskytli sa žiadne negatívne poznatky. Menovaný príkazy a nariadenie príslušníkov rešpektoval, v osobných veciach si udržiaval poriadok. Chodil riadne ustrojený, osobnú hygienu dodržiaval. Výkonom funkcie z radov odsúdených poverený nebol. Disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný nebol. Neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz, ani iné formy vzdelávania. Pracovne zaradený nebol. Kontakt prevažne formou korešpondencie a telefonovania udržiaval s priateľkou a kamarátmi. Odsúdený bol dňa 05.12.2017 premiestnený do ÚVTOS Hrnčiarovce nad

Parnou na ďalší výkon trestu. Po týždennom pobyte na nástupnom oddiele bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“. Správanie a vystupovanie menovaného je aj počas jeho pobytu v aktuálnom ÚVTOS na požadovanej úrovni, až na jedno zlyhanie, keď porušil zásady slušného správania (fyzický konflikt s iným odsúdeným), ku ktorému došlo krátko po príchode do ústavu, následne sa podobné nedostatky nevykytli. Práve naopak, príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektuje, ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava. V kolektíve odsúdených konflikty nevyvoláva, ani sa do nich nezapája. V osobných veciach si udržiava primeraný poriadok. Chodí riadne ustrojený a upravený, v zmysle stanovených interných predpisov. Výkonom funkcie z radov odsúdených poverený nebol. Odsúdený bol počas celého trvania výkonu trestu šesťkrát disciplinárne odmenený, naposledy dňa 23.05.2023 mimoriadnym povolením návštevy za dlhodobé svedomité plnenie programu zaobchádzania vo všetkých jeho bodoch. Disciplinárne tresty vykázané nemá. Počas výkonu trestu odňatia slobody neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Svoj voľný čas sa snaží tráviť zmysluplne. V tunajšom ústave prejavuje záujem o pracovné zaradenie po celý čas. Po príchode do ústavu bol najskôr pracovne zradený na pracovisku v ústave s dohľadom - Replast, odkiaľ bol dňa 06.03.2019 preradený na pracovisko v ústave s voľným pohybom - údržba, kde vykonáva funkciu stolára. Pracovná morálka odsúdeného je na potrebnej úrovni, svojim nadriadeným je nápomocný, pracuje samostatne. Podľa potreby sa zapája do činností zameraných na všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného (udržiavanie čistoty ubytovacích priestorov oddielu). Odsúdený vyrastal v úplnej rodine, vychovávaný však bol starou matkou. Rodičia už nežijú. Mal troch súrodencov, jeden z nich zomrel. Po ukončení základnej školy pokračoval v ďalšom štúdiu na Strednom odbornom učilišti stavebnom G. R. - odbor tesár. Následne pracoval približne desať rokov ako krmáčik na družstve, neskôr vo Francúzsku a Nemecku ako mäsiar. Po návrate na Slovensko vykonával stavebné práce formou brigád. Odsúdený je rozvedený, z prvého manželstva má jedno dospelé dieťa, vyživovaciu povinnosť nemá. Kontakt formou korešpondencie a telefonovania udržiava s priateľkou a kamarátom. Po prepustení z výkonu trestu pôjde bývať k priateľke. Odsúdený nie je zaradovaný do skupinových foriem práce, je mu venovaný individuálny prístup. V zaobchádzaní je preferovaný indirektívny, podporný prístup spojený s bežnou kontrolou plnenia povinností. Odsúdený je vedený k zodpovednosti za svoje správanie, k hlbšej sebareflexii, k uvedomovaniu si následkov svojho nevhodného počínania a ku kritickému postoju k spáchanému trestnému činu. V rámci protialkoholckej osvety je vedený k trvalej abstinencii. V zmysle vyššie uvedeného možno konštatovať, že odsúdený plní ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. V súčasnosti nie je voči odsúdenému evidované žiadne ďalšie trestné konanie. Dňa 17.05.2022 sa odsúdený zúčastnil verejného pojednávania Okresného súdu Trnava (č. k. 2PP/77/2022) vo veci jeho podmieneného prepustenia, pričom bola jeho žiadosť zamietnutá. Riaditeľ ÚVTOS v závere hodnotenia konštatuje, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a odporúča ho podmienenčne prepustiť.

Zo skráteného výpisu klienta vyplýva dátum možného podmieneného prepustenia 11.03.2022.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má v registri trestov 4 záznamy.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že odsúdený nepreukázal splnenie druhej materiálnej podmienky s poukazom na odpis registra trestov a závažnosť spáchaného trestného činu, za ktorý aktuálne vykonáva trest a preto navrhuje jeho žiadosť o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietnuť.

Odsúdený sa na verejnom zasadnutí uviedol, že ľutuje, čo spáchal.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona, ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Z dikcie citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody za súčasného splnenia 3 podmienok:

- vykonanie zákonom stanovenej doby uloženého trestu,
- odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukazuje polepšenie,
- od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmiennečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmiennečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmiennečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmiennečnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmiennečného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určité zákonom stanovenej dobe správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona ku dňu 11.03.2022. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného dňa 02.10.2023 je táto podmienka splnená.

Druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich pracovných i mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu preukázal polepšenie, podľa názoru súdu splnená je. Z hodnotenia odsúdeného riaditeľom ÚVTOS vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného je na požadovanej úrovni, príkazy a nariadenia príslušníkov plní a rešpektuje, konflikty nevyvoláva, bol päťkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne tresty vykázané nemá. Voľný čas trávi zmysluplne. Podľa potreby sa zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty ubytovacích priestorov ústavu. Je pracovne zaradený a jeho pracovná morálka je na požadovanej úrovni. Z oboznámeného hodnotenia ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou nevyplývajú žiadne také negatívne skutočnosti k správaniu sa odsúdeného a k plneniu jeho povinností počas výkonu trestu, ktoré by mali za následok nesplnenie tejto materiálnej podmienky. Na základe vyššie uvedených skutočností samosudca dospel k záveru, že odsúdený svojim správaním, plnením si svojich povinností preukázal polepšenie.

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je. Súd pri posudzovaní druhej materiálnej podmienky posudzuje všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti a jeho trestnú minulosť. Podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať i doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, vrátane jej početnosti. Súd konštatuje, že zjavné kriminálne sklony odsúdeného počas pobytu na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Napriek skutočnosti, že odsúdený svoje protiprávne konanie ľutuje, faktom je, že sa opakovane dopúšťa trestnej činnosti. Z odpisu registra trestov odsúdeného vyplýva, že odsúdený bol 4-krát súdne trestaný, pre rôznorodú trestnú činnosť. Odsúdený má opakovane sklony k páchaniu trestnej činnosti a ani predchádzajúce odsúdenia a miernejšie uložené tresty v podobe podmienkových odsúdení nepôsobili na odsúdeného dostatočne výchovne a preventívne tak, aby odsúdeného odradili od páchania ďalšej trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Odsúdený aktuálne vykonáva trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 08.11.2017 sp. zn. 1T/117/2017, pre zločin znásilnenia, ktorého sa dopustil v skúšobnej dobe podmienkového odkladu výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu v inej trestnej veci trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda dňa 12.01.2016 sp. zn. 1T/4/2016. Čiže ani vedomie, že mu plynie skúšobná doba podmienkového odkladu výkonu trestu odňatia slobody ani bezprostredná hrozba výkonu trestu odňatia slobody ho neodradili od spáchania ďalšej ešte závažnejšej trestnej činnosti. Páchanie trestnej činnosti u odsúdeného teda nie je len jednorazovým vybočením zo spôsobu jeho života, ale ide o osobu, ktorá opakovane pácha trestnú činnosť. Zmysel podmienkového prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu. Ide o možnosť a nie povinnosť, ktorá nastupuje v tom prípade, ak účel trestu bol dosiahnutý predtým, než bol vykonaný celý trest. Preto aj napriek skutočnosti, že sa odsúdený vo výkone trestu dobre správa, riziko recidívy je s ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti stále prívysoké. Súd má pochybnosť a obavu, s ohľadom na jeho predchádzajúci život, či bude viesť, aj napriek výchovnému pôsobeniu výkonu trestu odňatia slobody, na slobode riadny život.

Z uvedených dôvodov zamietol návrh odsúdeného na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.